

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 3

«15» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/բ-045 ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

/Դասիչ, դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա/հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա- 2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Ա. Ավետիսյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ -

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
	12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	18
14.	Գնահատում.....	19
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	19
	14.2. Հարցաշար.....	20
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	22
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

Դասընթացը նախատեսված է 2-րդ կուրսի ուսանողների համար: Այն ընդգրկում է շաբաթական 2 ժամ գործնական դասաժամեր, որոնց ընթացքում ուսանողը գիտելիքներ է ձեռք բերում երաժշտության մասին՝ որպես արվեստի տեսակ:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1 Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել հանակրթական դպրոցի երաժշտություն առարկայի ծրագրով նախատեսված երգերը, ինչպես նաև ծանոթացնել հանձնարարվող ունկնդրման նյութին, որտեղ ընդգրկված են հայկական ժողովրդական, արևմտանվրոպական, ռուսական դասական և ժամանակակից երաժշտական ստեղծագործություններ:

2.2 Դասընթացի խնդիրներն են

1. Ծանոթացնել երաժշտական արվեստի զարգացման առանձին դարաշրջաններին և ուղղություններին:
2. Ուսանողներին ծանոթացնել առանձին կոմպոզիտորների գործունեությանը:
3. Ծանոթացնել երգեցողության տեսակներին, կանոններին:
4. Ձեռք բերել երգչական ունակություններ և կարողություններ:
5. Ուսանողներին սովորեցնել հայկական ժողովրդական, աշուղական, հոգևոր երգերի առանձին օրինակներ, ինչպես նաև դպրոցական ծրագրում տեղ գտած տարբեր կոմպոզիտորների և այլ ժողովուրդների ժողովրդական երգեր:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

Տվյալ դասընթացին մասնակցելու նախապայմանն այն է, որ ուսանողները գիտելիքներ ունենան հայ գրականությունից, պատմությունից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

«Երգեցողություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- երգեցողության կանոնները, պահպանեն դրանք,

ուսանողը պետք է կարողանա.

- կարողանան ինտոնացիոն տեսակետից մաքուր երգել դասընթացի ընթացքում սովորած երգերը / միաձայն կամ երկձայն /,

ուսանողը պետք է տիրապետի.

- տիրապետեն իրենց երգչական ապարատին / ճիշտ շնչառություն և ձայնարտաբերում,

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ3 հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն)

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն

ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն

ՀԳԿ7 այլ երկրների մշակույթների և սովորույթների իմացություն

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն

ՀԳԿ11 որակի կարևորության գիտակցում

ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ12 ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,

ԱԿ13 ցուցաբերեն ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Երգեցողություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/ 90 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
	2-րդ կիսամյակ
Դասախոսություն	
Գործնական աշխատանք	48
Սեմինար պարապմունք	
Լաբորատոր աշխատանք	
Ինքնուրույն աշխատանք	42
Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը (ստուգաթղթ/ընթացիկ քննություն)	ստուգաթղթ

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատԳԿ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներն են՝⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների

նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
II կիսամյակ						
1	Ներածություն՝ երաժշտական գործունեության տեսակները		4			
2	1-ին դասարան Ինչ է արտահայտում երաժշտությունը(Ողջույն դպրոց, Հայոց տառեր, Ջանգն առաջին, Շնիկի դասը)		4			2
3	Աշնան գույները երաժշտության մեջ,(Աշուն, Աշունը եկավ, Անձրև եկավ, Արև - արև)		4			4
4	Օրոր, Օրորոցի երգ, Տղաների քայլերգը, Վազք,		4			4
5	Ձմռան գույները երաժշտության մեջ(Նոր տարվա հանդես, Տոնածառ, Ուրախ զանգակներ, Պսակ –պսակ,)		4			4
6	Գարնան գույները երաժշտության մեջ(Գարնան սպասում, Մայրիկիս տոնը,)		4			4
7	Ազգ փառապանծ, Ճախարակ, Երևան, Հաբրբան, Կաքավի երգ, Իմ պապիկի Հայաստան, Լորիկ		4			4
8	Քայլերգը և նրա տեսակները(Հայկական քայլերգ, Ֆուտբոլի քայլերգ, Հայրենիք,)		4			4
9	Պարը և նրա տեսակները(Հոպա զարկե ու քելե, Շուրջպար, Տղամարդկանց պար, Կատվի պար, Տիկնիկների պար,)		4			4
10	Երգը և նրա տեսակները(Գացեք տեսեք, Արջամուկ, Օրորոցային, Ձելթունցիների		6			4

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

	քայլերգը,)					
11	Երգը օպերային բալետում, սիմֆոնիայում(Ունկնդրում)		6			4
ԸՆԴԱՍԵՆԸ			48			42

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Վ. Յուզբաշյան, Ա. Ա. Փահլևանյան	
2.	՝Երաժշտությունը 1-2-րդ դասարաններում՝ ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ Երևան 2001	
3.	Յու. Վ. Յուզբաշյան, Ա. Ա. Փահլևանյան Երաժշտության առարկայի դասագրքեր	
4.	1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ դասարանների համար: Երևան 2006	
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Բրուսյան Մ. Ա. – հայ ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործություն: Երևան 1983	
2.	Հարությունյան Մ. Գ., Բարամյան Ա. Ա. –Հայ երաժշտության պատմություն/ հնագույն շրջանից մինչև մեր օրերը/: Երևան 1996	

11.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուզման ձևը	Գրականություն ⁹
II կուրս, II կիսամյակ					
1.	Ներածություն՝ երաժշտական գործունեության տեսակները	Ներածություն՝ երաժշտական գործունեության տեսակները	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	1-ին դասարան Ինչ է արտահայտում երաժշտությունը(Ողջույն դպրոց, Հայոց տառեր, Զանգն առաջին, Շնիկի դասը)	1-ին դասարան Ինչ է արտահայտում երաժշտությունը(Ողջույն դպրոց, Հայոց տառեր, Զանգն առաջին, Շնիկի դասը)	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Աշնան գույները երաժշտության մեջ,(Աշուն, Աշունը եկավ, Անձրև եկավ, Արև - արև)	Աշնան գույները երաժշտության մեջ,(Աշուն, Աշունը եկավ, Անձրև եկավ, Արև - արև)	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Օրոր, Օրորոցի երգ,Տղաների քայլերգը, Վագք,	Օրոր, Օրորոցի երգ,Տղաների քայլերգը, Վագք,	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Զմռան գույները երաժշտության մեջ(Նոր տարվա հանդես, Տոնածառ, Ուրախ գանգակներ, Պսակ –պսակ,)	Զմռան գույները երաժշտության մեջ(Նոր տարվա հանդես, Տոնածառ, Ուրախ գանգակներ, Պսակ –պսակ,)	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Գարնան գույները երաժշտության մեջ(Գարնան սպասում, Մայրիկիս տոնը,)	Գարնան գույները երաժշտության մեջ(Գարնան սպասում, Մայրիկիս տոնը,)	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Ազգ փառապանծ, Ճախարակ, Երևան,Հաբբբան, Կաքավի երգ, Իմ պապիկի Հայաստան, Լորիկ	Ազգ փառապանծ, Ճախարակ, Երևան,Հաբբբան, Կաքավի երգ, Իմ պապիկի Հայաստան, Լորիկ	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Քայլերգը և նրա տեսակները(Հայկական քայլերգ, Ֆուտբոլի քայլերգ,Հայրենիք,)	Քայլերգը և նրա տեսակները(Հայկական քայլերգ, Ֆուտբոլի քայլերգ,Հայրենիք,)	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Պարը և նրա տեսակները(Հոպա գարկե ու քելե, Շուրջպար, Տղամարդկանց պար, Կատվի պար, Տիկնիկների պար,)	Պարը և նրա տեսակները(Հոպա գարկե ու քելե, Շուրջպար, Տղամարդկանց պար, Կատվի պար, Տիկնիկների պար,)	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

11.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹⁰	Ներկայացման ժամկետները	Մտուզման ձևը	Գրականություն ¹¹
-----	--------------------------------	-----------------------	--------------------------------	------------------------	--------------	-----------------------------

¹⁰ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

II կուրս, II կիսամյակ						
1.	Երգերի ուսուցում	Երգերի ուսուցում	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Երգերի ուսուցում	Երգերի ուսուցում	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Ապրիլ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹²

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ուսումնագիտական տեսաֆիլմերի, զծապատկերների ցուցադրում:
Մարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	Դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ուսումնագիտական տեսաֆիլմերի, զծապատկերների ցուցադրում:
Այլ	

¹² Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է՝

2-րդ կիսամյակում 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 40 միավոր:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում

---

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Ներածություն՝ երաժշտական գործունեության տեսակները
  2. 1-ին դասարան
  3. Ինչ է արտահայտում երաժշտությունը(Ողջույն դպրոց, Հայոց տառեր, Ջանգն առաջին, Շնիկի դասը)
  4. Աշնան գույները երաժշտության մեջ,(Աշուն, Աշունը եկավ, Անձրև եկավ, Արև - արև)
  5. Օրոր, Օրորոցի երգ,Տղաների քայլերգը, Վագք,
  6. Ձմռան գույները երաժշտության մեջ(Նոր տարվա հանդես, Տոնածառ, Ուրախ գանգակներ, Պսակ –պսակ,)
  7. Գարնան գույները երաժշտության մեջ(Գարնան սպասում, Մայրիկիս տունը,)
  8. Ազգ փառապանծ, Ճախարակ, Երևան,Հաբրբան, Կաքավի երգ, Իմ պապիկի Հայաստան, Լորիկ
  9. Քայլերգը և նրա տեսակները(Հայկական քայլերգ, Ֆուտբոլի քայլերգ,Հայրենիք,)
  10. Պարը և նրա տեսակները(Հոպա զարկե ու քելե, Շուրջպար, Տղամարդկանց պար, Կատվի պար, Տիկնիկների պար,)
  11. Երգը և նրա տեսակները(Գացեք տեսեք, Արջամուկ,Օրորոցային,Ջելթունցիների քայլերգը,)
  12. Երգը օպերային բալետում, սիմֆոնիայում(Ունկնդրում)
- a. Գնահատման չափանիշները¹⁵.
- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
  - Գործնական աշխատանքները – բանավոր:
- 2-րդ կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 4 ստուգում առավելագույնը՝ 5 միավոր)/բանավոր:
- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

¹⁴ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

**«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/Բ-045 - Երգեցողություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	48
	Ինքնուրույն	42		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել հանակրթական դպրոցի երաժշտություն առարկայի ծրագրով նախատեսված երգերը, ինչպես նաև ծանոթացնել հանձնարարվող ունկնդրման նյութին, որտեղ ընդգրկված են հայկական ժողովրդական, արևմտանվորական, ռուսական դասական և ժամանակակից երաժշտական ստեղծագործություններ :			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ երգեցողության կանոնները ✓ երգչային շնչառությունը / կոնքային, որովայնային/ ✓ ինտոնացիոն մաքուր երգեցողությունը ✓ բանաստեղծական տեքստի հստակ արտաբերումը և առոգանությունը ✓ երաժշտական նրբերանգները, որտեղ ընդգրկված են հայկական ժողովրդական, արևմտանվորական, ռուսական դասական և ժամանակակից երաժշտական ստեղծագործություններ: <p><i>Ջմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ նախատեսվում է 1-2-րդ դասարանների ծրագրում ընդգրկված երգերի ուսուցում: ✓ նախատեսվում է 3-4-րդ դասարանների ծրագրում ընդգրկված երգերի ուսուցում: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու ✓ նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ✓ որակի մասին հոգացություն ✓ թիմում աշխատելու ✓ գնահատման գործիքների կիրառելու ✓ նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմաներ</p> <p>2-րդ կիսամյակ</p> <p>Թեմա 1. Ներածություն՝ երաժշտական գործունեության տեսակները</p> <p>Թեմա 2. 1-ին դասարան</p> <p>Ինչ է արտահայտում երաժշտությունը(Ողջույն դպրոց,</p>			

	<p>Չայոց տառեր, Չանգն առաջին, Շնիկի դասը) Թեմա 3. Աշնան գույները երաժշտության մեջ, (Աշուն, Աշունը եկավ, Անձրև եկավ, Արև - արև) Թեմա 4. Օրոր, Օրորոցի երգ, Տղաների քայլերգը, Վագբ, Թեմա 5. Ձմռան գույները երաժշտության մեջ (Նոր տարվա հանդես, Տոնածառ, Ուրախ գանգակներ, Պսակ – պսակ,)) Թեմա 6. Գարնան գույները երաժշտության մեջ (Գարնան սպասում, Մայրիկիս տունը,) Թեմա 7. Ազգ փառապանծ, Ճախարակ, Երևան, Հաբրբան, Կաքավի երգ, Իմ պապիկի Հայաստան, Լորիկ Քայլերգը և նրա տեսակները (Հայկական քայլերգ, Ֆուտբոլի քայլերգ, Հայրենիք,)) Թեմա 7. Պարը և նրա տեսակները (Հոպա գարկե ու քելե, Շուրջպար, Տղամարդկանց պար, Կատվի պար, Տիկնիկների պար,)) Թեմա 8. Երգը և նրա տեսակները (Գացեք տեսեք, Արջամուկ, Օրորոցային, Չելթունցիների քայլերգը,)) Երգը օպերային քայլետում, սիմֆոնիայում (Ունկնդրում)</p>			
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: <p style="text-align: center;">Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td data-bbox="592 1906 882 2042">Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի</td> <td data-bbox="882 1906 1158 2042">Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի</td> <td data-bbox="1158 1906 1449 2042">Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի</td> </tr> </table>	Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի		

	«Գերազանց» (5)	96-100	A+
	«Գերազանց» (5)	91-95	A
	«Գերազանց» (5)	86-90	A-
	«Լավ» (4)	81-85	B+
	«Լավ» (4)	76-80	B
	«Լավ» (4)	71-75	B-
	«Բավարար» (3)	67-70	C+
	«Բավարար» (3)	62-66	C
	«Բավարար» (3)	58-61	C-
	«Անբավարար»	0-57	D
	«Ստուգված»	58-100	S
	«Չստուգված»	0-57	U
	Գրականություն	Պարտադիր – 1. Յու. Վ. Յուզբաշյան, Ա. Ա. Փահլևանյան 2. ' Երաժշտությունը 1-2-րդ դասարաններում' 3. ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ Երևան 2001 4. Յու. Վ. Յուզբաշյան, Ա. Ա. Փահլևանյան 'Երաժշտության առարկայի դասագրքեր 5. 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ դասարանների համար: Երևան 2006 Լրացուցիչ- 1. Բրուտյան Մ. Ա. – հայ ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործություն: Երևան 1983 2. Հարությունյան Մ. Գ., Բարամյան Ա. Ա. –Հայ երաժշտության պատմություն/ հնագույն շրջանից մինչև մեր օրերը/ :Երևան 1996	